

for en almindelig Lægmand at klare sig lige saa godt som en Præst. Der blev nævnt af den ærede Ordfører, at den, der vil indgaa Ægteskab, skal have sin Fornuftsfulde Brug. Jeg skulde dog tro, at en Lægmand lige saa godt som en Præst kunde skønne derover. Der er henvist til Reglen om, hvem der i det enkelte Tilfælde skal anses som rette vedkommende. Saaledes som Lovforslagets Affattede er, vil det blive meget lettere for en Lægmand at skønne over dette Spørgsmaal, end det er for en Præst efter den nugældende Lovs Ordlyd. Hvis man sammenligner § 1 med tilsvarende Bestemmelser i Lov 30. April 1824, vil man sikkert finde, at den for enhver, Præst eller Lægmand, vil være meget lettere at forstaa end de ældre Regler. Endelig anførte det ærede Medlem som Bevis for, hvor vanskeligt det vilde blive for Lægmande at klare sig som Ægteskabsforstandere, at der i § 1, 7., findes en Bestemmelse om, at en Enke ikke maa indgaa Ægteskab, medmindre der haves Vished for, at hun ikke er frugtsommelig ved sin forrige Mand. Jeg skulde tro, dette Spørgsmaal kunde klares lige saa godt af en Lægmand som af en Præst. Forholdet er det, at alle vide, at det kun er en vis Tid efter Ægteskabets Opløsning, at der kan være Tale om, at en Kvinde er frugtsommelig ved sin afdøde Mand, og hvad enten det er en Præst eller Lægmand, der skal indstifte Ægteskabet, maa han lade det bero paa andre Personers, navnlig sagkyndige Kvinders eller Lægers, Erklæring. Jeg er, som sagt, bleven forundret ved at høre den ærede Ordfører fremsætte den omtalte Indvending mod Lovforslaget, men for mig har den rigtignok været et Bevis for, at man føler Svagheden i de andre Argumenter, der ere anførte mod Lovforslaget. Jeg har troet det rigtigt at udtale mig ganske kort om disse Spørgsmaal, som vedrøre den Del af Lovforslaget, jeg særlig har haft med at gøre, men ingenlunde fordi jeg tror, at det, jeg her har sagt, paa langt nær vil kunne have den Indflydelse paa det høje Tings Afstemning, som min ærede Kollegas Udtalelser mulig kunde have.

Ordføreren (Breinholt): Selv om jeg noget skulde svigte min Pligt som Ordfører over for det Flertal, som jeg fører Ordet for, agter jeg dog ikke at inklade mig i nogen indgaaende Debat med de to højtærede Ministre. Jeg nærer nemlig ikke en saadan Tillid til min egen Veltalenhed,

at jeg tror, at jeg enten kunde overbevise dem eller staa mig i en Debat med saa scenevante Folk som de højtærede Ministre. Der er dog enkelte Punkter, som jeg skal sige et Par Ord om, deriblandt hvad vi nu sidst hørte fra den højtærede Justitsminister i Anledning af de Anker, som jeg havde fremført imod Ægteskabsforstandersystemet; saadanne Folk ville have uhyre vanskeligt ved at forstaa de Betingelser, som skulle være til Stede, inden de tør fuldbyrde et Ægteskab. Jeg skal i saa Henseende, uden at fordybe mig videre i Sagen, sige, at jeg giver den højtærede Justitsminister Ret i, at det ved den Kodifikation, som er foretagen her, vil blive lettere at bedømme Ægteskabets betingelsernes Tilstedeværelse, end det er nu, da man skal søge disse Bestemmelser i flere Love. Jeg anerkender altsaa fuldtud det Gode, som opnaas ved denne Kodifikation. Jeg har heller aldrig nævnt et Ord om, at denne Kodifikation i og for sig er mindre god, jeg er tværtimod villig til at anerkende det Gode, der ligger deri, og den Dygtighed, hvormed den er foretagen. Deri er der altsaa ingen Uoverensstemmelse mellem den højtærede Minister og mig. Men til Trods for, at jeg indrømmer, at det er blevet lettere for en Ægteskabsforstander at lære disse Bestemmelser at kende, naar de ere samløde paa eet Sted, end naar han skulde opsøge dem i forskellige Love, saa fastholder jeg alligevel min Tvivl om, at de Folk, som ville blive udnævnte til Ægteskabsforstandere — det er jo et borgerligt Ombud, og undertiden kan en Suppleant komme til at fungere, som ikke har nogen som helst Øvelse deri, ikke har prøvet det før — ville kunne udføre dette Hverv tilfredsstillende. Jeg fastholder vedblivende, at hvis denne Ordning kommer i Stand, vil det vise sig overordentlig vanskeligt for Ægteskabsforstanderne paa en tilbørlig Maade at udføre det Tvangshverv, som bliver dem paalagt. Jeg kan saa godt forstaa den højtærede Justitsministers og den højtærede Kultusministers Mening, at de have villet gøre det saa let for Befolkningen som muligt at faa sine borgerlige Ægteskaber fuldbyrdede, og de have derfor troet at matte gaa til Oprettelsen af saadan en stor Masse Ægteskabsforstandere. Men det er jo saaledes, at kun, naar vi faa tvungent borgerligt Ægteskab, bliver det en Nødvendighed at have disse mange Ægteskabsforstandere; er der derimod ikke tvungent borgerligt Ægteskab, saa bliver det kun et lille Mindretal, der ønsker borgerligt